

خرید کتاب های کنکور

با تخفیف ویژه

و

ارسال رایگان

Medabook.com

+

یک جلسه تماس تلفنی رایگان

با مشاوران رتبه برتر

برای انتخاب بهترین منابع

دبیرستان و کنکور

۰۲۱ ۲۸۴۲۵۲۱۰

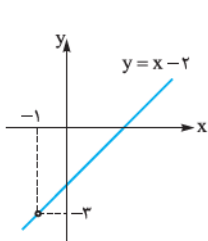

رفع ابهام (درس ۲)

تا این جا دیدیم که حد هر تابع چندجمله‌ای، سینوس، کسینوس، لگاریتم و نمایی در نقاط دامن‌داز، برابر مقدار آن است. هم‌چنین دیدیم که در جمع، ضرب، تفریق، تقسیم، توان و رادیکال و ... از توابع f و g می‌توانیم حد تک‌تک آن‌ها را حساب کنیم. حالا سراغ حالتی می‌رویم که در محاسبه $\lim_{x \rightarrow a} \frac{P(x)}{Q(x)}$ حاصل $\frac{P(a)}{Q(a)}$ برابر $\frac{0}{0}$ است. یعنی صورت و مخرج هر دو در $x = a$ صفر هستند. در این صورت باید اول $P(x)$ و

$Q(x)$ را ساده کنیم (عامل $(x-a)$ را حذف کنیم) و سپس حد را به دست آوریم. مثلاً برای محاسبه $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 3x + 2}{x^2 - 1}$ اول کسر را به

صورت $\frac{(x-1)(x-2)}{(x-1)(x+1)} = \frac{x-2}{x+1}$ ساده می‌کنیم و سپس حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-2}{x+1}$ را به دست می‌آوریم که می‌شود $-\frac{1}{2}$.

وقتی در محاسبه حد $\frac{P(x)}{Q(x)}$ به $\frac{0}{0}$ می‌رسیم، مقدار $\frac{P(x)}{Q(x)}$ در $x = a$ نامعین است و نمودار $\frac{P(x)}{Q(x)}$ در $x = a$

توخالی خواهد بود. مثلاً نمودار $\frac{x^2 - x - 2}{x + 1} = x - 2$ را ببینید:

$$\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2 - x - 2}{x + 1} = \frac{0}{0} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(x+1)(x-2)}{x+1} = \lim_{x \rightarrow -1} (x-2) = -1-2 = -3$$

پس در نمودار، نقطهٔ توخالی در محل $(-1, -3)$ داریم.

ریاضیات تجربی پایهٔ کنکور

تست حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{2x^2 - 5x + 2}{\frac{1}{2}x^2 - x}$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) وجود ندارد (۳) ۶ (۴) ۳

پاسخ گزینهٔ ۱: با قراردادن $x = 2$ در تابع به $\frac{0}{0}$ می‌رسیم. پس باید تابع را ساده کرده و $(x-2)$ را از صورت و مخرج ساده کنیم:

$$\frac{2x^2 - 5x + 2}{\frac{1}{2}x^2 - x} = \frac{(x-2)(2x-1)}{(x-2)(\frac{1}{2}x)} = \frac{2x-1}{\frac{1}{2}x}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{2x-1}{\frac{1}{2}x} = \frac{2 \times 2 - 1}{\frac{1}{2} \times 2} = 3$$

حد تابع برابر است با:

تست اگر $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x + b}{x-1}$ برابر l باشد b کدام است؟

- (۱) -۶ (۲) ۶ (۳) ۱۲ (۴) -۱۲

پاسخ گزینهٔ ۱: با قراردادن $x = 1$ در تابع به $\frac{2+b}{0}$ می‌رسیم اما سؤال گفته جواب حد عدد l است. پس حتماً $\frac{2+b}{0}$ به صورت

$$\Rightarrow 2+b=0 \Rightarrow b=-2$$

$\frac{0}{0}$ درمی‌آید (اگر $2+b$ صفر نباشد، جواب حد عدد حقیقی نمی‌شود).

$$\xrightarrow{b=-2} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x - 2}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x+2)(x-1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x+2) = 3 = l$$

حالا حد را حساب کنیم:

پس: $bl = -2 \times 3 = -6$

تست حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 + x - 10}{x^2 - 8}$ کدام است؟

- ۱) $\frac{5}{4}$
  ۲) ۱
  ۳) $\frac{13}{12}$
  ۴) $\frac{3}{2}$

پاسخ گزینه ۳ با قراردادن $x = 2$ به $\frac{0}{0}$ می‌رسیم. پس باید $(x - 2)$ را از صورت و مخرج بزنیم:

$$\frac{x^2 + x - 10}{x^2 - 8} = \frac{(x-2)(x^2 + 2x + 5)}{(x-2)(x^2 + 2x + 4)} = \frac{x^2 + 2x + 5}{x^2 + 2x + 4} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \frac{13}{12}$$

تقسیم
اتحاد چاق و لاغر

تقسیم را ببینید:

$$\begin{array}{r} x^2 + x - 10 \quad | \quad x - 2 \\ \hline x^2 - 2x^2 \quad | \quad x^2 + 2x + 5 \\ 2x^2 + x \quad | \\ \hline 2x^2 - 4x \quad | \\ \hline 5x - 10 \quad | \\ \hline 5x - 10 \quad | \\ \hline 0 \quad | \end{array}$$

ضرب $x^2 =$

$$(x-2)(x^2 + \dots + 5) = x^2 + x - 10$$

ضرب $= -10$

البته می‌توانیم به شکل روبه‌رو هم فکر کنیم:

و حالا ضریب وسطی را با جستجو و کنترل حاصل ضرب پیدا کنیم.

اگر تابع رادیکالی باشد، اول با کمک گویا کردن، آن را از زیر رادیکال بیرون می‌آوریم و سپس ساده می‌کنیم مثلاً:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x} - 1}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x} - 1}{x^2 - 1} \times \frac{\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x} + 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x - 1}{(x-1)(x+1)(\sqrt{x} + 1)}$$

$$\xrightarrow{\text{ها را بزنیم}} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{(x+1)(\sqrt{x} + 1)} = \frac{1}{2 \times 2} = \frac{1}{4}$$

تست حاصل $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x - \sqrt{3 + 2x}}{\sqrt{7 - x} - [x]}$ کدام است؟

- ۱) $-\frac{1}{3}$
  ۲) $\frac{1}{3}$
  ۳) -4
  ۴) ۴

پاسخ گزینه ۱ اولین کار برداشتن براکت است. وقتی $x \rightarrow 3^-$ یعنی مقادیر x از ۳ کم‌ترند پس $[x] = 2$. حالا در ضابطه

با قراردادن $x = 3$ به $\frac{0}{0}$ می‌رسیم. پس باید $x - 3$ را از صورت و مخرج بزنیم. گویا می‌کنیم:

$$\frac{(x - \sqrt{3 + 2x})(x + \sqrt{3 + 2x})(\sqrt{7 - x} + 2)}{(\sqrt{7 - x} - 2)(x - \sqrt{3 + 2x})(\sqrt{7 - x} + 2)} = \frac{x^2 - (3 + 2x)}{(7 - x) - 4} \times \frac{\sqrt{7 - x} + 2}{x + \sqrt{3 + 2x}}$$

از گویا کردن ماندند

$$= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 2x - 3}{3 - x} \times \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{7 - x} + 2}{x + \sqrt{3 + 2x}} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x-3)(x+1)}{-(x-3)} \times \frac{\sqrt{7-3}+2}{3+\sqrt{3+6}} = -(3+1) \times \frac{4}{6} = -\frac{8}{3}$$

در حدهای مثلثاتی برای ساده کردن عبارت از روابط مثلثاتی هم استفاده می شود.

تست حاصل $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{\cos^2 x}{|\sin x - 1|}$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) -۲ (۳) ۲ (۴) -۱

پاسخ گزینه ۳: می دانیم $\sin x$ هیچ وقت از ۱ بیشتر نیست. پس $\sin x - 1$ همواره منفی (یا صفر) است و قدر مطلق آن قریندش می شود یعنی:

$$\frac{\cos^2 x}{-(\sin x - 1)} = \frac{1 - \sin^2 x}{1 - \sin x} = 1 + \sin x \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} f(x) = 1 + \sin \frac{\pi}{2} = 1 + 1 = 2$$

یک مثال ترکیبی ببینید:

تست کدام است؟ $\lim_{x \rightarrow \frac{3\pi}{4}} \frac{\sqrt{1 + \sin x} - \sqrt{1 - \cos x}}{\tan x - \cot x}$

- (۱) $\frac{-1}{4\sqrt{2} + \sqrt{2}}$ (۲) $\frac{1}{4\sqrt{2} + \sqrt{2}}$ (۳) $\frac{-1}{2\sqrt{2} + \sqrt{2}}$ (۴) $\frac{1}{2\sqrt{2} + \sqrt{2}}$

پاسخ گزینه ۱: با قراردادن $x = \frac{3\pi}{4}$ به $0/0$ می رسیم. دقت کنید که $\sin \frac{3\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}$ و $\cos \frac{3\pi}{4} = -\frac{\sqrt{2}}{2}$ پس باید ضابطه را ساده

کنیم. اول در صورت گویا می کنیم:

$$\frac{\sqrt{1 + \sin x} - \sqrt{1 - \cos x}}{\tan x - \cot x} = \frac{\sqrt{1 + \sin x} - \sqrt{1 - \cos x}}{\tan x - \cot x} \times \frac{\sqrt{1 + \sin x} + \sqrt{1 - \cos x}}{\sqrt{1 + \sin x} + \sqrt{1 - \cos x}}$$

$$= \frac{(1 + \sin x) - (1 - \cos x)}{(\tan x - \cot x)(\sqrt{1 + \sin x} + \sqrt{1 - \cos x})} = \frac{\sin x + \cos x}{(\tan x - \cot x)(\sqrt{1 + \sin x} + \sqrt{1 - \cos x})}$$

نگران پراختی که از گویا کردن به جا می ماند نباشید. جوابش صفر نیست و هر وقت بخواهید می توانید در آن عدد بگذارید. حالا برای ساده کردن کسر، به جای تانژانت و کتانژانت بر حسب $\sin x$ و $\cos x$ می نویسیم:

$$= \frac{\sin x + \cos x}{\left(\frac{\sin x}{\cos x} - \frac{\cos x}{\sin x}\right)(\sqrt{1 + \frac{\sqrt{2}}{2}} + \sqrt{1 + \frac{\sqrt{2}}{2}})} = \frac{\sin^2 x - \cos^2 x}{\cos x \sin x} \times \frac{1}{2\sqrt{1 + \frac{\sqrt{2}}{2}}}$$

$$\xrightarrow{\text{رایزیم } \sin x + \cos x} \frac{1}{\frac{\sin x - \cos x}{\cos x \sin x} \times 2\sqrt{1 + \frac{\sqrt{2}}{2}}}$$

و حالا $x = \frac{3\pi}{4}$ را قرار دهیم:

$$= \frac{1}{\left(\frac{\frac{\sqrt{2}}{2} - (-\frac{\sqrt{2}}{2})}{-\frac{\sqrt{2}}{2} \times \frac{\sqrt{2}}{2}}\right) \times 2\sqrt{1 + \frac{\sqrt{2}}{2}}} = \frac{1}{\frac{\sqrt{2}}{2} \times 2\sqrt{1 + \frac{\sqrt{2}}{2}}} = \frac{1}{-4\sqrt{2}\sqrt{1 + \frac{\sqrt{2}}{2}}} = \frac{-1}{4\sqrt{2}\left(1 + \frac{\sqrt{2}}{2}\right)} = \frac{-1}{4\sqrt{2} + \sqrt{2}}$$

اگر مخرج کسرها صفر شوند، باید مخرج مشترک بگیریم، ببینید:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{1}{x-1} - \frac{x^2+1}{x^2-1} \right) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+1-(x^2+1)}{(x-1)(x+1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-x^2}{(x-1)(x+1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x(1-x)}{(x-1)(x+1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{-x}{x+1} = -\frac{1}{2}$$

اگر x به سمت صفر برود، می توانیم به جای برخی تابع ها، تابع ساده تری قرار دهیم. این روابط را هم ارزی می نامیم:

$$(1+x)^n \sim 1+nx$$

جمله دارای کمترین توان $\sim$ چندجمله ای

$$\sqrt[m]{1+x} \sim 1 + \frac{x}{m}$$

مثال‌ها را ببینید: $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(1+x)^6 - 1}{x^2 + x} \xrightarrow{\text{به جای } (1+x)^6 \text{ باید } 1+6x \text{ قرار دهیم}} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1+6x-1}{x^2+x} \xrightarrow{\text{به جای } x^2+x \text{ را قرار دهیم}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{6x}{x} = 6$

$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{1-x} - \sqrt[4]{1+x}}{x} \xrightarrow{\text{به جای } \sqrt[3]{1-x} \text{ باید } 1-\frac{x}{3} \text{ قرار دهیم و به جای } \sqrt[4]{1+x} \text{ باید } 1+\frac{x}{4} \text{ بگذاریم}} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(1-\frac{x}{3}) - (1+\frac{x}{4})}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{x}{3} - \frac{x}{4}}{x} = -\frac{7}{12}$

تست حاصل $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(1+2x)^3 - \sqrt{1-3x}}{2x+3x^2+x^3}$ کدام است؟

$\frac{15}{4}$ (۴) $\frac{11}{4}$ (۳) $\frac{9}{4}$ (۲) $\frac{7}{4}$ (۱)

پاسخ گزینه ۲ در هم‌ارزی اجازه داریم به جای x هر عبارت دیگری قرار دهیم فقط باید حاصل آن عبارت به صفر میل کند. پس برای $(1+2x)^3$ می‌توان نوشت:

در مخرج هم کم‌ترین توان را انتخاب می‌کنیم پس فقط $2x$ را می‌نویسیم:

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1+6x - (1-\frac{3}{2}x)}{2x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{15}{2}x}{2x} = \frac{15}{4}$$

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱۳۴۶- حاصل حد $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 + 5x + 6}{x + 2}$ چند برابر حاصل حد $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{x - 1}$ است؟

- (۱) ۲   (۲) ۳   (۳) ۴   (۴) ۵

۱۳۴۷- حاصل $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^3 + 8}{x + 2}$ کدام است؟

- (۱) ۴   (۲) ۶   (۳) ۸   (۴) ۱۲

۱۳۴۸- حاصل $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{9^x - 4^x}{3^x - 2^x}$ کدام است؟

- (۱) صفر   (۲) ۲   (۳) ۵   (۴) ۱۳

۱۳۴۹- حاصل $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - 2x}{x^3 - 3x^2 + 2x}$ کدام است؟

- (۱) صفر   (۲) ۱   (۳) -۱   (۴) ۲

۱۳۵۰- حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 3x + 2}{x^3 + x^2 - 2}$ کدام است؟

- (۱) صفر   (۲) ۱   (۳) -۱   (۴) ۲

۱۳۵۱- در تابع $f(x) = \frac{x^2 + 6x - 16}{|x^2 - 4|}$ حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$ کدام است؟

- (۱) ۱/۵   (۲) -۲/۵   (۳) ۲/۵   (۴) -۱/۵

۱۳۵۲- اگر $f(x) = \frac{x}{2x^2 - x}$ و $g(x) = \frac{x^2 - 3x}{x^2 - 9}$ حاصل $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) \times g(x+3)$ کدام است؟

- (۱) ۱/۲   (۲) -۱/۲   (۳) ۲   (۴) -۲

۱۳۵۳- حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{2(x-1)^2}{(x-1)^4 + (x-1)^3}$ کدام است؟

- (۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۴   (۴) صفر

فصل یازدهم حد و پیوستگی

۱۳۵۴- حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^3 - 1}{\Delta x}$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{2}{5}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $-\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{3}{5}$

۱۳۵۵- اگر $\lim_{x \rightarrow a} \frac{x^2 - a^2}{x^2 - a^2} = 3$ باشد، a کدام است؟

- (۱) $\frac{9}{2}$ (۲) $\frac{2}{9}$ (۳) 2 (۴) $\frac{1}{2}$

۱۳۵۶- اگر حد تابع $f(x) = \frac{x^2 + 2ax^2 - x - 2a}{ax^2 + x(1-a) - 1}$ وقتی $x \rightarrow 1$ برابر ۱ باشد، a کدام است؟

- (۱) -3 (۲) $-\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) 3

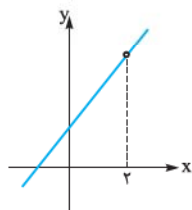
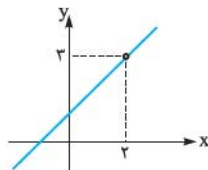
۱۳۵۷- اگر $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 2x}{x^2 + mx + n} = \frac{2}{5}$ مقدار $m+n$ کدام است؟

- (۱) 7 (۲) -7 (۳) 5 (۴) -5

۱۳۵۸- اگر نمودار تابع $f(x) = \frac{x^2 + mx + n}{x - 2}$ به صورت شکل مقابل باشد، m کدام است؟

- (۱) 1
(۲) -1
(۳) 3
(۴) -3

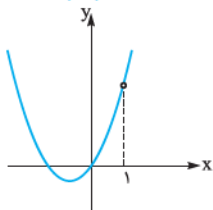
(برگرفته از کتاب درسی)

۱۳۵۹- شکل مقابل نمودار تابع $f(x) = \frac{2x^2 - x - 6}{x - a}$ است. $f(3)$ کدام است؟

- (۱) 7
(۲) 8
(۳) 9
(۴) 10

(سراسری - ۸۷)

۱۳۶۰- شکل روبه‌رو نمودار تابع با ضابطه $f(x) = \frac{4x^2 + ax + b}{x - 1}$ است. دوتایی (a, b) کدام است؟

- (۱) $(0, -4)$
(۲) $(-4, 0)$
(۳) $(-4, 1)$
(۴) $(4, 0)$

۱۳۶۱- مجموع حد چپ و راست تابع $y = \frac{|x^2 - 1|}{x - 1} + x + 1$ وقتی $x \rightarrow 1$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) 4 (۳) 2 (۴) $\frac{1}{2}$

۱۳۶۲- حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{|1-x| - |2x-1|}{2x}$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) $-\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) وجود ندارد.

۱۳۶۳- حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{3x^2 + |x|}{2x^2 - |x|}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) 4 (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) -1

ریاضیات تجربی پایه کنکور

فصل یازدهم حد و پیوستگی

۱۳۶۴- حاصل $\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 - x|x| - 2}{2x^2 - x - 6}$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) $\frac{3}{7}$ (۳) $-\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{2}{5}$

۱۳۶۵- حد تابع $f(x) = \frac{3 - [x]}{x - 3} \sqrt{x^2 - 6x + 9}$ وقتی که $x \rightarrow 3^-$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) -۱ (۳) ۱ (۴) $-\infty$

(برگرفته از کتاب درسی)

۱۳۶۶- حاصل $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{\cos^2 x}{1 - \sin x}$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۳۶۷- حد تابع $\frac{1 - \cos x}{|\sin x|} \frac{|\cos x|}{\sin x}$ وقتی $x \rightarrow 0^-$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) -۱ (۴) ۲

۱۳۶۸- حاصل $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{\cos^3 x}{\cos x - \sin x \cos x}$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) -۲

۱۳۶۹- حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^3 x}{1 - \cos x}$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) ۲

۱۳۷۰- حد کسر $\frac{1 + \cos x}{1 + \cos^3 x}$ وقتی $x \rightarrow \pi$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $-\frac{1}{3}$

۱۳۷۱- حاصل $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{(\sin x - \cos x)}{(1 - \tan x)}$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۲) -۱ (۳) $-\sqrt{2}$ (۴) صفر

۱۳۷۲- حاصل $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{1 - \tan x}{1 - \cot x}$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) صفر (۴) ۲

۱۳۷۳- حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 1}{\sqrt{x} - 1}$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۳۷۴- حد تابع $f(x) = \frac{\sqrt{x} - x}{1 - \sqrt{x}}$ وقتی که $x \rightarrow 1$ کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $-\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $-\frac{2}{3}$

۱۳۷۵- حد کسر $\frac{x - \sqrt{x}}{x - 1}$ وقتی که $x \rightarrow 1$ چه قدر بیشتر از زمانی است که x از سمت راست به صفر نزدیک می شود؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{2}{3}$

۱۳۷۶- اگر $f(x) = \frac{x + \sqrt{x}}{\sqrt{x^2 + x}}$ باشد، حاصل $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) ۱ (۴) ۲

۱۳۷۷- حاصل $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x-1+\sqrt{1-x}}{\sqrt{1-x}}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) ۱ (۳) -۱ (۴) صفر

۱۳۷۸- حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{x+2}-2}{x^2-4}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{1}{12}$ (۴) $\frac{1}{16}$

۱۳۷۹- حاصل $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{x+1}-2}{x-3}$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۱۳۸۰- حاصل $\lim_{x \rightarrow -} \frac{\sqrt{x+4}-2}{|x|}$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{1}{4}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۳۸۱- حد عبارت $\frac{x-\sqrt{2x+3}}{|x-3|}$ وقتی که $x \rightarrow 3^-$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{1}{3}$ (۲) $-\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $-\frac{1}{2}$

۱۳۸۲- حاصل $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{x+1}-2}{\sqrt{2x+3}-3}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۱۳۸۳- حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x-\sqrt{x+6}}{x-\sqrt{3x}}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{5}{4}$ (۳) $\frac{5}{3}$ (۴) $\frac{5}{2}$

۱۳۸۴- حاصل $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x+\sqrt{2-x}}{\sqrt{-4x+1}-3}$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{9}{8}$ (۴) $-\frac{9}{8}$

۱۳۸۵- اگر $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{ax+3a}{x-1-\sqrt{5x+16}} = 2$ آن گاه a کدام است؟

- (۱) ۵ (۲) ۳ (۳) -۳ (۴) -۵

۱۳۸۶- حاصل $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x+1)^2 - (2x+1)^2}{3x}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $-\frac{4}{3}$ (۳) -۲ (۴) صفر

۱۳۸۷- حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \left(\frac{1}{4x-8} - \frac{1}{x^2-4} \right)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{8}$ (۲) $\frac{3}{16}$ (۳) $\frac{1}{8}$ (۴) $\frac{1}{16}$

(سراسری - ۸۵)

(سراسری - ۹۶)

۱۳۸۸- حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} (\frac{6}{x^2 - 2x} - \frac{x+1}{x-2})$ کدام است؟

$\frac{3}{2}$ (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

$-\frac{3}{2}$ (۲)

$-\frac{5}{2}$ (۱)

(سراج - ۹۲)

۱۳۸۹- حد عبارت $\frac{x+2}{x^2-2x} + \frac{2[x]}{2-x}$ وقتی $x \rightarrow 2^-$ کدام است؟

$-\frac{1}{3}$ (۴)

$\frac{1}{3}$ (۳)

$-\frac{1}{2}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

۱۳۹۰- حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{x-1} (\frac{1}{x+3} - \frac{2}{3x+5})$ کدام است؟

$\frac{1}{32}$ (۴)

$\frac{1}{16}$ (۳)

$\frac{1}{8}$ (۲)

$\frac{1}{4}$ (۱)

فصل یازدهم حد و پیوستگی

راه دوم در درس نامه گفتیم اگر X به صفر میل کند عبارت هم‌ارز است با کوچک‌ترین توان X ، پس می‌توانیم بنویسیم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 - 2x}{x^2 - 3x^2 + 2x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-2x}{2x} = -1$$

۱۳۵۰- گزینه ۱ چون $X \rightarrow 1$ و حد $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^3 - 3x + 2}{x^3 + x^2 - 2}$ به شکل $\frac{0}{0}$ است پس باید صورت و مخرج را تجزیه کنیم تا عامل $(X - 1)$ ایجاد شود. برای این کار دو راه داریم:

راه اول چون صورت و مخرج به ازای $X = 1$ صفر می‌شوند بر $X - 1$ بخش پذیرند پس هر دو را بر $X - 1$ تقسیم می‌کنیم:

$$\begin{array}{r} x^3 - 3x + 2 \quad | \quad x - 1 \\ -(x^3 - x^2) \quad \quad \quad x^2 + x - 2 \\ \hline x^2 - 3x + 2 \\ -(x^2 - x) \quad \quad \quad -2x + 2 \\ \hline -2x + 2 \\ -(-2x + 2) \quad \quad \quad 0 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} x^3 + x^2 - 2 \quad | \quad x - 1 \\ -(x^3 - x^2) \quad \quad \quad 2x^2 - 2 \\ \hline 2x^2 - 2 \\ -(2x^2 - 2x) \quad \quad \quad 2x - 2 \\ \hline 2x - 2 \\ -(2x - 2) \quad \quad \quad 0 \\ \hline 0 \end{array}$$

پس صورت و مخرج به شکل زیر تجزیه می‌شوند:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 3x + 2}{x^3 + x^2 - 2} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x - 1)(x^2 + x - 2)}{(x - 1)(x^2 + 2x + 2)}$$

$$= \frac{1 + 1 - 2}{1 + 2 + 2} = \frac{0}{5} = 0$$

راه دوم صورت و مخرج کسر را با دسته‌بندی عوامل تجزیه می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \text{صورت: } x^3 - 3x + 2 &= x^3 - 1 - 3x + 3 \\ &= (x - 1)(x^2 + x + 1) - 3(x - 1) = (x - 1)(x^2 + x - 2) \\ &= (x - 1)(x - 1)(x + 2) = (x - 1)^2(x + 2) \\ \text{مخرج: } x^3 + x^2 - 2 &= x^3 - 1 + x^2 - 1 \\ &= (x - 1)(x^2 + x + 1) + (x - 1)(x + 1) \\ &= 4(x - 1)(x^2 + x + 1 + x + 1) = (x - 1)(x^2 + 2x + 2) \end{aligned}$$

حالا در ادامه مثل بالا حاصل حد را پیدا می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 3x + 2}{x^3 + x^2 - 2} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x - 1)^2(x + 2)}{(x - 1)(x^2 + 2x + 2)}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x - 1)(x + 2)}{x^2 + 2x + 2} = \frac{0}{5} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 1}{x - 1} \text{ و } \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 + 5x + 6}{x + 2}$$

هر دو حد **گزینه ۲** هستند. پس برای رفع ابهام صورت و مخرج هر کدام از کسرها را تجزیه می‌کنیم تا عاملی را که صفر می‌شود حذف کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 + 5x + 6}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{(x + 2)(x + 3)}{x + 2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -2} (x + 3) = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 1}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x - 1)(x^2 + x + 1)}{x - 1}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} (x^2 + x + 1) = 3$$

پس اولی $\frac{1}{3}$ برابر دومی است.

۱۳۴۷- گزینه ۴ صورت کسر را با اتحاد چاق و لاغر تجزیه می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 + 8}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{(x + 2)(x^2 - 2x + 4)}{x + 2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -2} (x^2 - 2x + 4) = 4 + 4 + 4 = 12$$

۱۳۴۸- گزینه ۲ ممکن است اولش سخت به نظر برسد اما اگر

حواسمان باشد که $9^x - 4^x = (3^x)^2 - (2^x)^2$ می‌توانیم صورت را با اتحاد مزدوج تجزیه کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{9^x - 4^x}{3^x - 2^x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(3^x)^2 - (2^x)^2}{3^x - 2^x}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(3^x - 2^x)(3^x + 2^x)}{3^x - 2^x} = 3^0 + 2^0 = 2$$

۱۳۴۹- گزینه ۳ **راه اول** باید صورت و مخرج کسر را تجزیه کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 - 2x}{x^2 - 3x^2 + 2x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x(x - 2)}{x(x^2 - 3x + 2)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - 2}{x^2 - 3x + 2} = \frac{-2}{2} = -1$$

۱۳۵۵- کزینیه ۳ صورت را با اتحاد چاق و لاغر و مخرج را با اتحاد مزدوج تجزیه می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{x^3 - a^3}{x^2 - a^2} = \lim_{x \rightarrow a} \frac{(x-a)(x^2 + ax + a^2)}{(x-a)(x+a)} = \frac{a^2 + a^2 + a^2}{a+a} = \frac{3a^2}{2a} = \frac{3}{2}a$$

حالا باید $\frac{3}{2}a = 3$ شود پس $a = 2$.

۱۳۵۶- کزینیه ۲ راه اول چون وقتی $X \rightarrow 1$ صورت و مخرج کسر

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 + 2ax^2 - x - 2a}{ax^2 + x(1-a) - 1}$$

هر دو صفر می‌شوند پس هم صورت و هم مخرج را بر $X-1$ تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{x^3 + 2ax^2 - x - 2a}{-(x^3 - x^2)} \cdot \frac{x-1}{x^2 + (2a+1)x + 2a} = \frac{(2a+1)x^2 - x - 2a}{-((2a+1)x^2 - (2a+1)x)} \cdot \frac{x-1}{2ax - 2a}$$

$$= \frac{(2a+1)x^2 - x - 2a}{-(2ax - 2a)} \cdot \frac{x-1}{ax + 1}$$

$$\frac{ax^2 + x(1-a) - 1}{-(ax^2 - ax)} \cdot \frac{x-1}{ax + 1} = \frac{(x-1)}{(x-1)}$$

پس صورت و مخرج به شکل زیر تجزیه می‌شوند:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 + 2ax^2 - x - 2a}{ax^2 + x(1-a) - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x^2 + (2a+1)x + 2a)}{(x-1)(ax+1)} = \frac{1+2a+1+2a}{a+1} = \frac{4a+2}{a+1}$$

حالا $\frac{4a+2}{a+1}$ باید برابر ۱ شود:

$$\frac{4a+2}{a+1} = 1 \Rightarrow 4a+2 = a+1 \Rightarrow 3a = -1 \Rightarrow a = -\frac{1}{3}$$

راه دوم صورت و مخرج کسر را با دسته‌بندی عوامل تجزیه می‌کنیم:

$$x^3 + 2ax^2 - x - 2a = (x^3 - x) + (2ax^2 - 2a) = x(x^2 - 1) + 2a(x^2 - 1) = (x-1)(x+1)(x+2a)$$

$$ax^2 + x(1-a) - 1 = (ax^2 - ax) + (x-1) = ax(x-1) + (x-1) = (x-1)(ax+1)$$

حالا حاصل حد را پیدا می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 + 2ax^2 - x - 2a}{ax^2 + x(1-a) - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)(x+2a)}{(x-1)(ax+1)} = \frac{2(1+2a)}{a+1}$$

و باز هم باید حاصل حد برابر ۱ شود، پس:

$$\frac{2+4a}{a+1} = 1 \Rightarrow 2+4a = a+1 \Rightarrow 3a = -1 \Rightarrow a = -\frac{1}{3}$$

۱۳۵۱- کزینیه ۲ مخرج کسر $\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 + 6x - 16}{|x^2 - 4|}$ شامل یک

قدرمطلق است که وقتی $X \rightarrow 2^-$ صفر می‌شود. پس باید علامت عبارت داخل قدرمطلق را تعیین کنیم: $|x^2 - 4|$ برابر است با $|(x-2)(x+2)|$ و وقتی $X \rightarrow 2^-$ داریم $|x^2 - 4| \rightarrow 0^- \times 4$ پس عبارت داخل قدرمطلق منفی است:

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 + 6x - 16}{|x^2 - 4|} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(x-2)(x+8)}{-(x-2)(x+2)} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(x+8)}{-(x+2)} = \frac{10}{-4} = -2.5$$

۱۳۵۲- کزینیه ۲ حاصل هر کدام از جداگانه حساب می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{2x^2 - x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{x(2x-1)} = -1$$

در حد $\lim_{x \rightarrow 0} g(x+3)$ وقتی که $X \rightarrow 0$ عامل 3 $(x+3)$ پس:

$$\lim_{x \rightarrow 0} g(x+3) = \lim_{x \rightarrow 3} g(x) = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 3x}{x^2 - 9} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x(x-3)}{(x-3)(x+3)} = \frac{3}{3+3} = \frac{1}{2}$$

پس حد خواسته شده برابر است با:

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) \times g(x+3) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) \times \lim_{x \rightarrow 0} g(x+3) = -1 \times \frac{1}{2} = -\frac{1}{2}$$

۱۳۵۳- کزینیه ۲ راه اول چون تمام عامل‌های صورت و مخرج وقتی

$X \rightarrow 1$ به سمت صفر میل می‌کنند پس از هم‌ارزی کوچک‌ترین توان استفاده می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{2(x-1)^3}{(x-1)^4 + (x-1)^3} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2(x-1)^3}{(x-1)^3} = 2$$

راه دوم از $(x-1)^3$ در صورت و مخرج فاکتور می‌گیریم:

$$\frac{2(x-1)^3}{(x-1)^4 + (x-1)^3} = \frac{(x-1)^3 \times 2}{(x-1)^3(x-1+1)} = \frac{2}{x}$$

و حد آن در 1 می‌شود: $\frac{2}{1} = 2$

۱۳۵۴- کزینیه ۲ راه اول در هم‌ارزی‌ها داشتیم:

$$(1+a)^m \sim 1+ma \quad \text{پس می‌توانیم بنویسیم:}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^3 - 1}{\Delta x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1+3x-1}{\Delta x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{3x}{\Delta x} = \frac{3}{5}$$

راه دوم صورت را با استفاده از اتحاد چاق و لاغر تجزیه می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^3 - 1}{\Delta x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x-1)((1+x)^2 + (1+x) + 1)}{\Delta x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^2 + (1+x) + 1}{5} = \frac{3}{5}$$

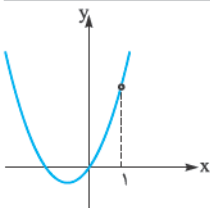
راه سوم اتحاد صورت را باز کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^3 - 1}{\Delta x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1+3x+3x^2+x^3-1}{\Delta x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{3x+3x^2+x^3}{\Delta x} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{3}{5} + \frac{3x}{5} + \frac{x^2}{5} \right) = \frac{3}{5}$$

راه دوم صورت کسر را با دسته‌بندی تجزیه می‌کنیم:

$$\begin{aligned} 2x^2 - x - 6 &= 2x^2 - 4x + 3x - 6 \\ &= 2x(x-2) + 3(x-2) = (x-2)(2x+3) \end{aligned}$$

و بقیه راه حل مثل راه اول.

۱۳۶۰- گزینه ۲ اولاً نمودار از مبدأ مختصات یعنی $(0,0)$ عبور می‌کند پس:

$$f(x) = \frac{4x^2 + ax + b}{x-1} \xrightarrow{(0,0)} 0 = \frac{b}{-1} \Rightarrow b = 0$$

و ثانیاً از روی نمودار معلوم است که نقطه $X=1$ جزء دامنه تابع

$$f(x) = \frac{4x^2 + ax}{x-1}$$

نیست ولی تابع وقتی $X \rightarrow 1$ حد دارد و

چون مخرج کسر وقتی $X \rightarrow 1$ که برابر صفر می‌شود پس صورت کسر هم باید برابر صفر شود که حاصل رفع ابهام کسر برابر عدد مشخص شود یعنی:

$$4x^2 + ax \xrightarrow{x=1} 4 + a = 0 \Rightarrow a = -4$$

پس دوتایی (a, b) می‌شود $(-4, 0)$.

۱۳۶۱- گزینه ۲ در هر کدام از حدهای راست یا چپ باید تعیین

کنیم علامت عبارت داخل قدرمطلق مثبت است یا منفی. $|x^2 - 1|$ برابر است با $|(x-1)(x+1)|$ و وقتی X از سمت راست یا چپ به ۱ میل می‌کند، داریم:

$$x \rightarrow 1^+ \Rightarrow |(x-1)(x+1)| = |0^+ \times 2| = |0^+|$$

$$x \rightarrow 1^- \Rightarrow |(x-1)(x+1)| = |0^- \times 2| = |0^-|$$

پس:

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{|x^2 - 1|}{x-1} + x + 1 = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-1)(x+1)}{x-1} + x + 1$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1^+} x + 1 + x + 1 = 4$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{|x^2 - 1|}{x-1} + x + 1 = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{-(x-1)(x+1)}{x-1} + x + 1$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1^-} -(x+1) + x + 1 = 0$$

پس مجموع حد راست و چپ تابع برابر است با: $4 + 0 = 4$

۱۳۶۲- گزینه ۳ وقتی $X \rightarrow 0$ هیچ‌کدام از عبارتهای داخل

قدرمطلق صفر نمی‌شوند پس لازم نیست حد راست و چپ را جدا کنیم و داخل قدرمطلق $|1-x|$ مثبت و داخل قدرمطلق $|2x-1|$ منفی است پس:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{|1-x| - |2x-1|}{2x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1-x+2x-1}{2x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{2x} = \frac{1}{2}$$

۱۳۵۷- گزینه ۴ اولاً چون وقتی $X \rightarrow 2$ صورت کسر

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 2x}{x^2 + mx + n}$$

برابر صفر می‌شود و حاصل حد شده است $\frac{2}{5}$

(یعنی صفر نشده) پس مخرج کسر هم باید به ازای $X=2$ برابر صفر شود، پس:

$$x^2 + mx + n \xrightarrow{x=2} 4 + 2m + n = 0 \Rightarrow n = -2m - 4$$

و ثانیاً باید حاصل حد بعد از رفع ابهام برابر $\frac{2}{5}$ شود، پس صورت و مخرج کسر را تجزیه می‌کنیم: (در مخرج به جای n می‌گذاریم $-2m-4$)

$$x^2 - 2x = x(x-2)$$

$$x^2 + mx - 2m - 4 = (x^2 - 4) + m(x-2)$$

$$= (x-2)(x+2) + m(x-2) = (x-2)(x+2+m)$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 2x}{x^2 + mx - 2m - 4} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x(x-2)}{(x-2)(x+2+m)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x}{x+2+m} = \frac{2}{4+m}$$

پس $\frac{2}{4+m}$ باید برابر $\frac{2}{5}$ شود:

$$\frac{2}{4+m} = \frac{2}{5} \Rightarrow 4+m=5 \Rightarrow m=1 \Rightarrow n=-2m-4 \Rightarrow n=-6$$

پس مقدار $m+n$ برابر است با $1+(-6) = -5$

۱۳۵۸- گزینه ۲ در $X=2$ حد تابع موجود و برابر ۳ است اما

با جای‌گذاری $X=2$ در تابع به $\frac{4+2m+n}{0}$ می‌رسیم. پس

$4+2m+n$ باید صفر باشد و صورت کسر بر $X=2$ بخش‌پذیر است:

$$n = -4 - 2m \Rightarrow x^2 + mx + n = x^2 + mx - 4 - 2m$$

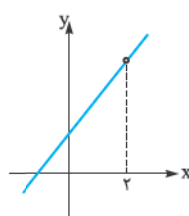
$$= (x-2)(x+2) + m(x-2) = (x-2)(x+2+m)$$

پس ضابطه ساده‌شده تابع به صورت $\frac{(x-2)(x+2+m)}{x-2}$ یا

$x+2+m$ درمی‌آید که به ازای $X=2$ می‌شود $4+m$ و باید ۳ باشد:

$$4+m=3 \Rightarrow m=-1$$

۱۳۵۹- گزینه ۳ از روی نمودار تابع معلوم است که $X=2$ جزء

دامنه تابع نیست پس مخرج تابع

$$f(x) = \frac{2x^2 - x - 6}{x-a}$$

به ازای $X=2$ برابر صفر می‌شود یعنی

$$2 - a = 0 \Rightarrow a = 2$$

حالا ضابطه

تابع را ساده می‌کنیم:

راه اول صورت تابع را بر مخرجش تقسیم می‌کنیم:

$$\begin{aligned} f(x) &= \frac{2x^2 - x - 6}{x-2} \Rightarrow \frac{2x^2 - x - 6}{x-2} \left| \begin{array}{l} x-2 \\ 2x+3 \\ 3x-6 \\ -(3x-6) \end{array} \right. \\ &= \frac{(x-2)(2x+3)}{x-2} \Rightarrow f(x) = 2x+3 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{(x-2)(2x+3)}{x-2} \Rightarrow f(x) = 2x+3$$

$$f(3) = 2(3) + 3 = 9$$

حالا $f(3)$ را پیدا می‌کنیم:

$$= \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{\cos^2 x}{1 - \sin x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{(1 - \sin^2 x)}{1 - \sin x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{(1 - \sin x)(1 + \sin x)}{1 - \sin x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} (1 + \sin x) = 2$$

۱۳۶۹- **گزینه ۱** اگر $\sin^3 x$ را به صورت $\sin x \sin^2 x$ بنویسیم و از اتحاد $\sin^2 x = 1 - \cos^2 x$ استفاده کنیم، داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^3 x}{1 - \cos x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x \sin^2 x}{1 - \cos x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x (1 - \cos^2 x)}{1 - \cos x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x (1 - \cos x)(1 + \cos x)}{1 - \cos x} = \lim_{x \rightarrow 0} \sin x (1 + \cos x)$$

$$= 0 \times 2 = 0$$

۱۳۷۰- **گزینه ۳** مخرج را با استفاده از اتحاد چاق و لاغر تجزیه می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow \pi} \frac{1 + \cos x}{1 + \cos^3 x} = \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{1 + \cos x}{(1 + \cos x)(1 - \cos x + \cos^2 x)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{1}{1 - \cos x + \cos^2 x} = \frac{1}{1 + 1 + 1} = \frac{1}{3}$$

۱۳۷۱- **گزینه ۱** اگر به جای $\tan x$ بنویسیم $\frac{\sin x}{\cos x}$ و مخرج مشترک بگیریم، داریم:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{(\sin x - \cos x)}{(1 - \tan x)} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{(\sin x - \cos x)}{(1 - \frac{\sin x}{\cos x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{(\sin x - \cos x)}{\frac{\cos x - \sin x}{\cos x}} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{-1}{\frac{1}{\cos x}} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} (-\cos x) = -\frac{\sqrt{2}}{2}$$

۱۳۷۲- **گزینه ۲ راه اول** $\tan x$ و $\cot x$ را برحسب سینوس و کسینوس می‌نویسیم:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{1 - \tan x}{1 - \cot x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{1 - \frac{\sin x}{\cos x}}{1 - \frac{\cos x}{\sin x}} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{\frac{\cos x - \sin x}{\cos x}}{\frac{\sin x - \cos x}{\sin x}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{1}{\frac{\cos x}{\sin x}} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{-\sin x}{\cos x} = \frac{-\frac{\sqrt{2}}{2}}{\frac{\sqrt{2}}{2}} = -1$$

راه دوم به جای $\cot x$ می‌نویسیم $\frac{1}{\tan x}$ و عبارت را ساده می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{1 - \tan x}{1 - \cot x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{1 - \tan x}{1 - \frac{1}{\tan x}} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{(1 - \tan x)}{\frac{\tan x - 1}{\tan x}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{1}{\frac{-1}{\tan x}} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} (-\tan x) = -1$$

۱۳۶۳- **گزینه ۱ راه اول** هم در صورت و هم در مخرج وقتی $x \rightarrow 0$ تمام عوامل صفر می‌شوند پس می‌توانیم از هم‌ارزی کوچک‌ترین توان استفاده کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{3x^2 + |x|}{2x^2 - |x|} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{|x|}{-|x|} = -1$$

راه دوم حد راست و چپ را جدا می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{3x^2 + |x|}{2x^2 - |x|} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{3x^2 + x}{2x^2 - x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x(3x + 1)}{x(2x - 1)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{3x + 1}{2x - 1} = \frac{1}{-1} = -1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{3x^2 + |x|}{2x^2 - |x|} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{3x^2 - x}{2x^2 + x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x(3x - 1)}{x(2x + 1)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{3x - 1}{2x + 1} = \frac{-1}{1} = -1$$

پس حاصل حد برابر است با -۱.

۱۳۶۴- **گزینه ۲** وقتی $x \rightarrow 2^-$ حتماً $1 < x < 2$ است و $[x] = 1$.

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 - x[x] - 2}{2x^2 - x - 6} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 - x - 2}{2x^2 - x - 6}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(x-2)(x+1)}{(x-2)(2x+3)} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x+1}{2x+3} = \frac{2+1}{4+3} = \frac{3}{7}$$

۱۳۶۵- **گزینه ۲** وقتی $x \rightarrow 3^-$ حتماً $2 < x < 3$ و $[x] = 2$ است.

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{3 - [x]}{x - 3} \sqrt{x^2 - 6x + 9} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{(3-2)}{(x-3)} \sqrt{(x-3)^2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{|x-3|}{x-3} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{-(x-3)}{x-3} = -1$$

۱۳۶۶- **گزینه ۳** می‌دانیم $\cos^2 x = 1 - \sin^2 x$.

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{\cos^2 x}{1 - \sin x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{1 - \sin^2 x}{1 - \sin x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{(1 - \sin x)(1 + \sin x)}{1 - \sin x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} (1 + \sin x) = 1 + 1 = 2$$

۱۳۶۷- **گزینه ۳** وقتی $x \rightarrow 0^-$ یعنی x در ربع چهارم دایره مثلثاتی است پس $\sin x < 0$ و $\cos x > 0$ است پس حاصل حد برابر است با:

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1 - \cos x |\cos x|}{|\sin x| \sin x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1 - \cos^2 x}{-\sin^2 x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\sin^2 x}{-\sin^2 x} = -1$$

۱۳۶۸- **گزینه ۳** کافی است در مخرج از $\cos x$ فاکتور بگیریم و بعد از رابطه $\cos^2 x = 1 - \sin^2 x$ استفاده کنیم.

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{\cos^3 x}{\cos x - \sin x \cos x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{\cos^3 x}{\cos x (1 - \sin x)}$$

۱۳۷۶- **گزینه ۳** چون در صورت و مخرج تمام عامل‌ها وقتی $X \rightarrow 0$ به سمت صفر میل می‌کنند پس از هم‌ارزی کوچک‌ترین توان استفاده می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x + \sqrt{x}}{\sqrt{x^2 + x}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}} = 1$$

۱۳۷۷- **گزینه ۲** چون حد تمام عامل‌ها وقتی $X \rightarrow 1^-$ برابر صفر می‌شود از هم‌ارزی کوچک‌ترین توان استفاده می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1) + \sqrt{1-x}}{\sqrt{1-x}} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{1-x}}{\sqrt{1-x}} = 1$$

۱۳۷۸- **گزینه ۴** صورت و مخرج کسر را در مزدوج صورت ضرب می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{x+2}-2}{x^2-4} &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{x+2}-2}{(x-2)(x+2)} \times \frac{\sqrt{x+2}+2}{\sqrt{x+2}+2} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x+2-4}{(x-2)(x+2)(\sqrt{x+2}+2)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{1}{(x+2)(\sqrt{x+2}+2)} = \frac{1}{4 \times 4} = \frac{1}{16} \end{aligned}$$

۱۳۷۹- **گزینه ۴** صورت و مخرج کسر را در مزدوج عبارت صورت ضرب می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{x+1}-2}{x-3} &= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{x+1}-2}{x-3} \times \frac{\sqrt{x+1}+2}{\sqrt{x+1}+2} \\ &= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x+1-4}{(x-3)(\sqrt{x+1}+2)} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{1}{(\sqrt{x+1}+2)} = \frac{1}{2+2} = \frac{1}{4} \end{aligned}$$

۱۳۸۰- **گزینه ۱** وقتی که $X \rightarrow 0^-$ داخل قدرمطلق $|x|$ منفی است، برای رفع ابهام صورت و مخرج کسر در مزدوج عبارت صورت ضرب می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\sqrt{x+4}-2}{|x|} &= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\sqrt{x+4}-2}{(-x)} \times \frac{\sqrt{x+4}+2}{\sqrt{x+4}+2} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{(x+4-4)}{(-x)(\sqrt{x+4}+2)} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{-(\sqrt{x+4}+2)} \\ &= \frac{1}{-(2+2)} = -\frac{1}{4} \end{aligned}$$

۱۳۸۱- **گزینه ۲** وقتی که $X \rightarrow 3^-$ عبارت $X-3$ منفی است و داریم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{x - \sqrt{2x+3}}{|x-3|} &= \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{(x - \sqrt{2x+3})}{-(x-3)} \times \frac{(x + \sqrt{2x+3})}{(x + \sqrt{2x+3})} \\ &= \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{x^2 - 2x - 3}{-(x-3)(x + \sqrt{2x+3})} \\ &= \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{(x-3)(x+1)}{-(x-3)(x + \sqrt{2x+3})} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{(x+1)}{-(x + \sqrt{2x+3})} \\ &= \frac{3+1}{-(3+3)} = -\frac{4}{6} = -\frac{2}{3} \end{aligned}$$

۱۳۷۳- **گزینه ۱** **راه اول** صورت کسر را تجزیه و صورت و مخرج کسر را در مزدوج مخرج ضرب می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2-1}{\sqrt{x}-1} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)}{\sqrt{x}-1} \times \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}+1} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)(\sqrt{x}+1)}{x-1} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} (x+1)(\sqrt{x}+1) = 2 \times 2 = 4 \end{aligned}$$

راه دوم همان‌طور که با اتحاد مزدوج می‌توانیم بنویسیم $X^2-1 = (X-1)(X+1)$ به همان ترتیب هم می‌نویسیم $X-1 = (\sqrt{X}-1)(\sqrt{X}+1)$ پس داریم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2-1}{\sqrt{x}-1} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)}{\sqrt{x}-1} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+1)(x+1)}{\sqrt{x}-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (\sqrt{x}+1)(x+1) \\ &= 2 \times 2 = 4 \end{aligned}$$

۱۳۷۴- **گزینه ۱** چون $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}-x}{1-\sqrt{x}}$ به صورت $\frac{0}{0}$ است و $X \rightarrow 1$

پس در صورت و مخرج باید عبارت $X-1$ ایجاد کنیم. برای این کار یک بار صورت و مخرج کسر را در مزدوج عبارت صورت و یک بار هم در قسمت چاق عبارت مخرج ضرب می‌کنیم، ببینید:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}-x}{1-\sqrt{x}} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}(1-\sqrt{x})}{1-\sqrt{x}} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}(1-\sqrt{x})}{1-\sqrt{x}} \times \frac{1+\sqrt{x}}{1+\sqrt{x}} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}(1-x)}{(1+\sqrt{x})(1-\sqrt{x})} \times \frac{(1+\sqrt{x}+\sqrt{x^2})}{(1+\sqrt{x}+\sqrt{x^2})} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}(1+\sqrt{x}+\sqrt{x^2})(1-x)}{(1+\sqrt{x})(1-x)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}(1+\sqrt{x}+\sqrt{x^2})}{1+\sqrt{x}} = \frac{1 \times 3}{2} = \frac{3}{2} \end{aligned}$$

۱۳۷۵- **گزینه ۳** اول حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-\sqrt{x}}{x-1}$ را پیدا می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-\sqrt{x}}{x-1} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-1)}{x-1} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-1)}{x-1} \times \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}+1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}(x-1)}{(x-1)(\sqrt{x}+1)} \\ &= \frac{1}{1+1} = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

و بعد حد همان عبارت وقتی که $X \rightarrow 0^+$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x-\sqrt{x}}{x-1} = \frac{0-0}{0-1} = 0$$

پس حد اولی به اندازه $\frac{1}{2}$ از حد دومی بیشتر است.

$$= \lim_{x \rightarrow -3} \frac{a(x+3)(1+\sqrt{5x+16})}{-5(x+3)} = \lim_{x \rightarrow -3} \frac{a(1+\sqrt{5x+16})}{-5}$$

$$= \frac{a(1+1)}{-5} = -\frac{2}{5}a$$

پس باید $2 = -\frac{2}{5}a$ شود و در نتیجه $a = -5$.

۱۳۸۶- **گزینه ۲** داشتیم وقتی که $a \rightarrow 0$ عبارت $(1+a)^m$ هم ارز است با $1+ma$ پس:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x+1)^2 - (2x+1)^2}{3x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+2x) - (1+6x)}{3x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-4x}{3x} = -\frac{4}{3}$$

البته می‌شد پراتنز اول را به توان ۲ و پراتنز دوم را به توان ۳ برسانیم و صورت کسر را ساده کنیم که خیلی وقت می‌گرفت.

۱۳۸۷- **گزینه ۱** اول مخرج مشترک می‌گیریم و بعد کسر را ساده می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{1}{4x-8} - \frac{1}{x^2-4} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{1}{x-2} - \frac{1}{(x-2)(x+2)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x+2) - 4}{4(x-2)(x+2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)}{4(x-2)(x+2)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{1}{4(x+2)} = \frac{1}{4 \times 4} = \frac{1}{16}$$

۱۳۸۸- **گزینه ۱** مخرج مشترک می‌گیریم و صورت کسر را ساده می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{6}{x^2-2x} - \frac{x+1}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{6}{x(x-2)} - \frac{x+1}{x-2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{6 - (x+1)x}{x(x-2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-(x^2+x-6)}{x(x-2)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-(x-2)(x+3)}{x(x-2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-(x+3)}{x} = -\frac{5}{2}$$

۱۳۸۹- **گزینه ۲** وقتی $x \rightarrow 2^-$ حتماً $1 < x < 2$ است پس $[x] = 1$ ، به جای جزء صحیح x مقدارش را قرار می‌دهیم و بعد مخرج مشترک می‌گیریم:

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x+2}{x^2-2x} + \frac{2[x]}{2-x} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x+2}{x(x-2)} + \frac{2 \times 1}{2-x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(x+2) - 2x}{x(x-2)} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{2-x}{x(x-2)} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-1}{x} = -\frac{1}{2}$$

۱۳۹۰- **گزینه ۱** در داخل پراتنز مخرج مشترک می‌گیریم و بعد عبارت را ساده می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{x-1} \left(\frac{1}{x+3} - \frac{2}{3x+5} \right)$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{x-1} \left(\frac{3x+5}{(x+3)(3x+5)} - \frac{2(x+3)}{(x+3)(3x+5)} \right)$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)}{(x-1)(x+3)(3x+5)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{(x+3)(3x+5)}$$

$$= \frac{1}{4 \times 8} = \frac{1}{32}$$

۱۳۸۲- **گزینه ۲** صورت و مخرج کسر را هم در مزدوج صورت و هم در مزدوج مخرج ضرب می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{x+1}-2}{\sqrt{2x+3}-3} \times \frac{(\sqrt{x+1}+2)}{(\sqrt{x+1}+2)} \times \frac{(\sqrt{2x+3}+3)}{(\sqrt{2x+3}+3)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x+1-4)(\sqrt{2x+3}+3)}{(2x+3-9)(\sqrt{x+1}+2)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-3)(\sqrt{2x+3}+3)}{2(x-3)(\sqrt{x+1}+2)} = \frac{3+3}{2 \times (2+2)} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4}$$

۱۳۸۳- **گزینه ۳** صورت و مخرج کسر را هم در مزدوج صورت و هم در مزدوج مخرج ضرب می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x-\sqrt{x+6}}{x-\sqrt{3x}} \times \frac{(x+\sqrt{x+6})}{(x+\sqrt{x+6})} \times \frac{(x+\sqrt{3x})}{(x+\sqrt{3x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x^2-x-6)(x+\sqrt{3x})}{(x^2-3x)(x+\sqrt{x+6})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-3)(x+2)(x+\sqrt{3x})}{x(x-3)(x+\sqrt{x+6})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x+2)(x+\sqrt{3x})}{x(x+\sqrt{x+6})} = \frac{5 \times (3+3)}{3 \times (3+3)} = \frac{5}{3}$$

۱۳۸۴- **گزینه ۱** صورت و مخرج کسر را هم در مزدوج صورت و هم در مزدوج مخرج ضرب می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x+\sqrt{2-x}}{\sqrt{-4x+1}-3} \times \frac{(x-\sqrt{2-x})}{(x-\sqrt{2-x})} \times \frac{(\sqrt{-4x+1}+3)}{(\sqrt{-4x+1}+3)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x^2+x-2)(\sqrt{-4x+1}+3)}{(-4x+1-9)(x-\sqrt{2-x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x+2)(x-1)(\sqrt{-4x+1}+3)}{-4(x+2)(x-\sqrt{2-x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-1)(\sqrt{-4x+1}+3)}{-4(x-\sqrt{2-x})} = \frac{-3 \times (3+3)}{-4 \times (-2-2)}$$

$$= -\frac{18}{16} = -\frac{9}{8}$$

۱۳۸۵- **گزینه ۱** دقت کنید که حاصل مخرج در $x = -3$ صفر است. پس با حد مبهم از نوع $\frac{0}{0}$ سروکار داریم و برای به دست آوردن مقدار حد صورت و مخرج کسر را در مزدوج مخرج ضرب می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow -3} \frac{ax+3a}{1-\sqrt{5x+16}} \times \frac{(1+\sqrt{5x+16})}{(1+\sqrt{5x+16})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -3} \frac{a(x+3)(1+\sqrt{5x+16})}{1-5x-16}$$